

Grusbanden
Att: Søren Knabe

Teknik, Erhverv, Kultur

Natur og Miljø

01. juli 2025

Sagsnummer
S2025-4081

Dokument nr.
D2025-104540

Cpr./CVR-nr/Ejd.nr.
Grusbanden

Nordfyns Kommune
Østergade 23
5400 Bogense
Tlf. 6482 8282

Kontaktadresse
Rådhuspladsen 2
5450 Otterup

Hvis du ønsker at sende sikker
post, skal du sende fra
"Borger.dk" eller "Virk.dk".

www.nordfynskommune.dk

Kommunens databeskyttelsesrådgiver:
Tlf.: 64828192
E-mail: dpo@nordfynskommune.dk

Restaureringstilladelse

Tilladelse til vandløbsrestaureringsprojekt i det offentlige vandløb Sværup Mølle Å

Nordfyns Kommune har den 16.04.2025 modtaget en ansøgning om restaurering af Sværup Mølle Å fra Den Fynske Grusbande og lystfiskerforening.

Kommunen træffer følgende afgørelse: Godkendelse af cirka 260 m restaurering af Sværup Mølle Å på matriklerne:

- 5a Bredbjerg By, Vigerslev
- 21 Bredbjerg By, Vigerslev
- 6e Bredbjerg By, Vigerslev
- 3c Bredbjerg By, Vigerslev

Restaureringen omfatter supplering af eksisterende 5 gydebanker med 5 m³ frisk gydegrus samt 3 m³ skjulesten.

Afgørelsens grundlag er den fremsendte projektbeskrivelse af 16.04.2025 (se bilag). Tilladelsen meddeles efter Vandløbslovens¹ § 37 til restaurering af vandløb og under hensynstagen til kapitel 7 i Bekendtgørelse² om vandløbsregulering og restaurering m.v.

Et høringsbrev har været sendt direkte til de berørte lodsejere samt til de øvrige høringsberettigede i 4 uger. I høringsperioden har kommunen ikke modtaget nogen hørings svar, og kan derfor meddele tilladelse til restaurering.

Figur 0.1 Projektstrækningen i Sværup Mølle Å

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb

² Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og -restaurering m.v.

Baggrund

Der er i 2017 konstateret målopfyldelse for ørred på det meste af strækningen i Nordfyns Kommune. De fysiske forhold er løbende blevet forringet trods et fornuftigt fald på hele strækningen, og det antages på baggrund af den visuelle besigtigelse at der ikke er målopfyldelse andre steder på strækningen. Der har været en stigende tildens af sandvandring i vandløbet hvilket har tilsandet de eksisterende gydebanker, hvilket har resulteret i, nedsat gydeaktivitet i nyere tid.

Formål

Formålet med projektet er at optimere forholdene for vandløbets ørreder, både gennem forbedring af gydeforhold men også ved at øge antallet af skjulesteder i vandløbet. Samt skabe små vandstrømskorridorer, der kan afhjælpe tilsanding. Forbedringerne laves under hensyntagen til afvandingen i området.

Projektet er ikke i modstrid med EU's vandrammedirektiv, men vil være medvirkende til at vandløbet kan opnå det ønskede mål. Forbedrede forhold for ørreder og andre fisk fører erfaringsmæssigt til forbedringer for alle vandløbets øvrige arter, både planter, smådyr, fugle, pattedyr og padder.

Lodsejere, ejerlaug, Bredbjerg By., Vigerslev

- 5a Bredbjerg By, Vigerslev
- 21 Bredbjerg By, Vigerslev
- 6e Bredbjerg By, Vigerslev
- 3c Bredbjerg By, Vigerslev

Beskrivelse af projektstrækningen

Sværup Mølle Å er et offentligt vandløb med et fald på omkring 5 promille på den pågældende projektstrækning.

Projektområdet starter i udløbet fra møllesøen ved Røde Mølle, hvorefter vandløbet løber under Blæsbjergvej og videre mod øst. Vest for Blæsbjergvej suppleres 1 gydebanke, mens der øst for vejen suppleres 4 gydebanker, på hele strækningen udlægges skjulesten.

Den nuværende tilstand for smådyr og planter er høj økologisk tilstand, mens den er moderat økologisk tilstand for alger og fisk. Den samlede økologiske tilstand er moderat tilsand.

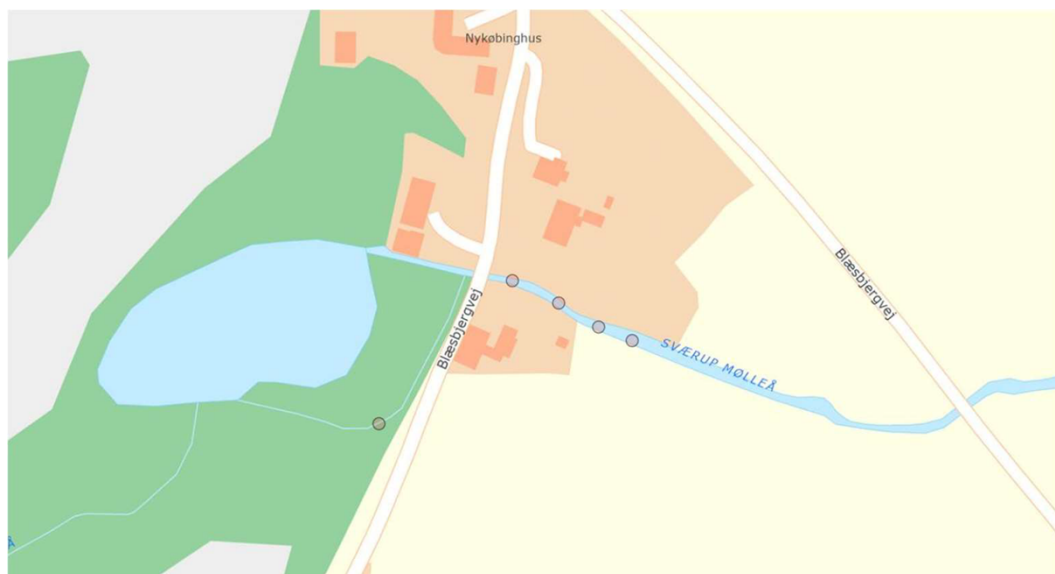
Tiltag på strækningen

Udlægning af skjulesten

For at skabe variation i vandløbet, og bedre den økologiske tilstand, udlægges et antal skjulesten på hele strækningen. Der udlægges i gennemsnit 1-2 sten per kvadratmeter vandløbsbund, i et tilfældigt, naturlignende mønster. Der vil blive udlagt omkring 3 m³ skjulesten på hver 10-30 cm.

Supplering af gydebanker med frisk gydegrus

Strækningen rummer allerede et antal gydebanker, der dog trænger til luftning og frisk grus. De eksisterende banker suppleres med frisk grus på opstrøms side (figur 2). Projektet forventes suppleret med 5 m³, i blandingsforholdet 85% nøddesten og 15% singels. Udlægningen udføres i overensstemmelse med DTU Aquas retningslinjer for udlægning af gydebanker i mindre vandløb.

Figur 0.2: Placering af gydebanker på projektstrækningen

Forventede resultater

Da de fysiske forhold i vandløbet forbedres, er det forventeligt at artsrigdommen øges og den målbare økologiske tilstand på strækningen bedres. Det er ligeledes forventeligt at den naturlige produktion af ørredyngel - samt ynglens overlevelse forbedres markant. Det er det klare mål, at der med tiden kan opnås målopfyldelse for fisk og insekter på den pågældende strækning.

Kommunens bemærkninger

Vandløbet er offentligt og er beskyttet og højt målsat (god økologisk tilstand). Jf. basisanalysen for vandområdeplanerne 2021-2027 er nuværende samlede tilstand *moderat*. Gennem projektet forbedres de fysiske forhold, hvilket må anses for at have en positiv effekt for fisk og smådyr.

Eventuelle negative påvirkninger fra projektet må anses for at være hurtige og midlertidige, da selve anlægsarbejdet udelukkende består i tilførslen af ekstra materiale til vandløbet.

Kommunen bemærker, at der tages hensyn til evt. dræn der i dag føres til vandløbene, således at afvanding fra dræn ikke påvirkes. Forbedring af de fysiske forhold forventes at øge produktionen af insekter, der på sigt kan bidrage til et øget fødegrundlag for områdets bestande af fisk, fugle, flagermus og padder m.fl.

Kommunen bemærker endvidere at ansøger har indhentet tilsagn/samtykke fra de berørte lodsejere.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Sværup Mølle Å løber ud i Stavis Å som ender i Odense Fjord Natura2000-område N110. Området vil ikke påvirkes negativt af projektet, der vil derimod være tale om en positiv påvirkning, med et vandløb der er mere naturligt end inden projektets gennemførelse.

Naturregistreringer

Der er registeret bilag IV-arten odder (*Lutra lutra*) tæt på projektet. Dog vurderes det, at projektet udelukkende vil gavne en eventuel fast bestand af oddere, idet fiskebestanden på langt sigt vil øges, og at den negative påvirkning i forbindelse med projektudførelsen vil være så ringe/midlertidig, at den ikke udgør nogen trussel for odderne.

Myndighedskrav

Realiseringen af projektet forudsætter godkendelse efter vandløbslovens kap. 8 om restaurering af vandløb. Ansøger og bygherre er ansvarlig for, at de følgende vilkår til projektet overholdes:

1. *At projektet udføres som ansøgt.*
2. *At anlægsarbejdet ikke medfører materialeflugt eller anden forurening, der kan skade dræn og vandløb nedstrøms projektområdet.*
3. *At projektet skal udføres, så området omkring vandløbet ikke bliver skadet, eventuelle kørespor langs vandløbet skal udjævnnes efterfølgende.*
4. *At afstrømningsforholdene i eksisterende dræn i oplandet til projektområdet ikke ændres.*
5. *Der skal efter projektafslutning indsendes et "som udført" notat til dokumentation for projektet til vandløbsmyndigheden*

Lovgrundlag

Afgørelsen er truffet med hjemmel i:

Lov om vandløb (vandløbsloven) (LBK nr. 1217 af 25.11.2019)

§ 37 (Restaurering af vandløb)

Bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v. (Bek. 834 af 27.06.2016) Kapitel 7 (Vandløbsrestaurering)

Øvrig lovgivning

Projektet er omfattet af bilag 2, punkt 10f i Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (miljøvurderingsloven) (LBK 1225 af 25.10.2018) og kræver derfor at der foretages en screening jf. § 21, stk. 1 i samme bekendtgørelse. Projektet kræver dermed vurdering af om restaureringen er omfattet af vurderingspligt og gennemførelse af evt. vurdering. Det ansøgte reguleringsprojekt vurderes til ikke at få nogen nævneværdig effekt på udpegningsgrundlagets arter og naturtyper i det nærmest liggende Natura 2000-område. Nordfyns Kommune har kendskab til forekomst af arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV i eller omkring området, af odderen (*Lutra lutra*) i nærheden af projektområdet. Dog er det kommunens vurdering, at projektet vil være til gavn for odderne i området, og at selve gennemførelsen af projekttiltagene kun vil udgøre en forbigående forstyrrelse for disse.

Afgørelse efter naturbeskyttelsesloven

Sværup Mølle Å er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om generelt beskyttet natur, hvorefter tilstanden ikke må ændres uden forudgående dispensation.

Der meddeles hermed dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, jf. lovens § 3 til de ansøgte tiltag i Sværup Mølle Å, på den på kortet angivne strækning.

Dispensationen gives på følgende vilkår:

- At brinkerne ikke beskadiges under anlægsarbejdet.
- At der ikke foregår opgravning af vandløbsbund som måtte forstås som værende en tilstandsændring.

Begrundelse

Vandløbet er på hele strækningen omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, hvorefter tilstanden ikke må ændres uden forudgående dispensation, uanset at tilstandsændringen har et naturforbedrende sigte.

Udlægning af gydegrus, skjulesten og dødt ved, sker for at forbedre ørredernes gydemuligheder og leveforhold, men det vil samtidig forbedre den fysiske tilstand i vandløbet, hvilket vil gavne vandløbets øvrige fauna. Desuden vil udlægningen af sten forbedre forholdene for karakteristiske vandløbsplanter som bl.a. vandaks ved at der skabes mere hårdt substrat for planterne at vokse på.

Der er således tale om naturforbedrende tiltag.

Fordi der samtidig stilles vilkår om at brinkerne og vandløbsbund ikke beskadiges under anlægsarbejdet, vurderes der at være grundlag for at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til de ansøgte tiltag.

Projektets økonomi

Projektets udgifter forventes afholdt af fisketegnsmidlernes småprojektpulje i et omfang af cirka 10.000,-.

Høring og Tidsplan

Et høringsbrev har været sendt til de berettiget.

Høringsperioden løb fra d. 30. maj og fire uger frem, og udløb tirsdag d. 1. juli 2025.

Høringen har været sendt ud til ejerne af:

- 5a Bredbjerg By, Vigerslev
- 21 Bredbjerg By, Vigerslev
- 6e Bredbjerg By, Vigerslev
- 3c Bredbjerg By, Vigerslev

Samt:

- Danmarks Naturfredningsforening
- Sportsfiskerne
- Ansøger

Afgørelsen meddeles forventeligt umiddelbart herefter, hvorefter der er en fire-ugers klagefrist inden arbejdet må påbegyndes. Afgørelsen bliver offentliggjort på kommunens hjemmeside efter høringsperioden den 04-07-2025.

Anlægsarbejdet må først udføres efter klagefristens udløb, og ansøger kan derfor gennemføre projektet fra den 04-08-2025

Tilladelsen er gældende i 3 år, hvorefter den bortfalder. Nordfyns Kommune skal orienteres, hvis projektet ikke bliver udført.

Fortidsminder

I henhold til bestemmelserne i museumslovens § 27 skal anlægsarbejdet standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder, og Odense Bys Museer informeres herom.

Aktindsigt

Der gøres opmærksom på retten til aktindsigt, jævnfør Forvaltningslovens §9, stk. 1 (LBK nr. 433 af 22.04.2014).

Klagevejledning - vandløbsloven

Afgørelsen kan i medfør af vandløbslovens kapitel 16 påklages til Miljø- og fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber fire uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives på Klageportalen, der findes på <https://naevneneshus.dk>.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Klagegebyret opkræves af Miljø- og fødevareklagenævnet.

Klagegebyrets størrelse offentliggøres på Nævnenes Hus hjemmeside:

www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis en klager ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal klager sende en begrundet anmodning til kommunen, der har truffet afgørelse i sagen.

Kommunen videresender anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen om fritagelse kan imødekommes. Klagen skal være indgivet via Klageportalen senest ved klagefristens udløb. Kommunen giver besked til ansøger, hvis der klages over afgørelsen.

Klagevejledning – naturbeskyttelsesloven

Afgørelser kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra modtagelsen.

Klageberettiget er:

- adressaten for afgørelsen.
- ejeren af den/de ejendomme som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder.
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Eventuel klage skal indberettes direkte på Klageportalen i Nævnenes Hus, som du finder her:

<https://naevneneshus.dk>.

Der skal logges på med MIT-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen (her Nordfyns Kommune).

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene inden 6 måneder, regnet fra samme dato som klagefristen.

Klagegebyr

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til nævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. og 1800 kr. for hhv. borgere og virksomheder/organisationer. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret, når de har modtaget klagen. Miljø- og Fødevareklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Gebyret tilbagebetales, hvis der gives helt eller delvist medhold i klagen.

Hvornår må tilladelsen udnyttes?

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. Man vil straks få besked, hvis afgørelsen påklages. I tilfælde af klage må afgørelsen ikke udnyttes, før sagen er afgjort af Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre nævnet bestemmer andet.

Venlig hilsen

Stefan Hestbech

Biolog - Vandløbsmedarbejder
Direkte tlf. 29 31 40 92
shestb@nordfynskommune.dk